

Soortgericht onderzoek

Oud-Beijerland – Beneden Oostdijk 50

Datum 29-11-2022
Auteur [REDACTED] Msc
Opdrachtgever A.A. van der Waal Holding BV & Ons Bezit Beleggingen BV
Rapport code SO22023v02
Wijze van citeren [REDACTED] 2022. Soortgericht onderzoek. Oud-Beijerland, Beneden Oostdijk 50, Rapportcode: SO22023v02. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Couperusstraat 27
3319RB Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2022.

Inhoudsopgave

1 Aanleiding.....	3
2 Doel.....	3
3 Plangebied & ontwikkeling.....	4
3.1 Huidige situatie.....	4
3.2 Geplande ontwikkeling.....	4
3.3 Toekomstige situatie.....	5
3.4 Planning.....	5
4 Onderzoeksopzet.....	6
4.1 Methodiek.....	6
4.2 Toelichting.....	6
5 Resultaten.....	9
5.1 Huismusonderzoek.....	9
5.2 Gierzwaluwonderzoek.....	9
5.3 Vleermuisonderzoek.....	9
5.4 Steenmarteronderzoek.....	11
5.5 Overige waarnemingen.....	12
6 Effectbeoordeling.....	13
6.1 Huismussen.....	13
6.2 Gierzwaluw.....	13
6.3 Vleermuizen.....	13
6.4 Steenmarter.....	13
7 Conclusie & aanbevelingen.....	14
7.1 Conclusies.....	14
7.2 Aanbevelingen.....	14
Bronvermelding.....	15
Bijlage I.....	16

1 Aanleiding

A.A. van der Waal Holding BV & Ons Bezit Beleggingen BV heeft Breur Ecologie & Onderzoek verzocht om soortgericht onderzoek uit te voeren in een projectgebied aan de Beneden Oostdijk 50 te Oud-Beijerland. Men is voornemens om de bestaande boerderij op het terrein te renoveren en een aantal kleine opstallen op het terrein te slopen. Uit een quickscan ecologie is gebleken dat dit potentieel effect heeft op diverse beschermde soorten: huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen¹. Dit soortgericht onderzoek geeft uitsluitel of het plangebied inderdaad een functie vervult voor deze soorten, en zo ja, welke vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Doel

Het doel van dit soortgericht onderzoek onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

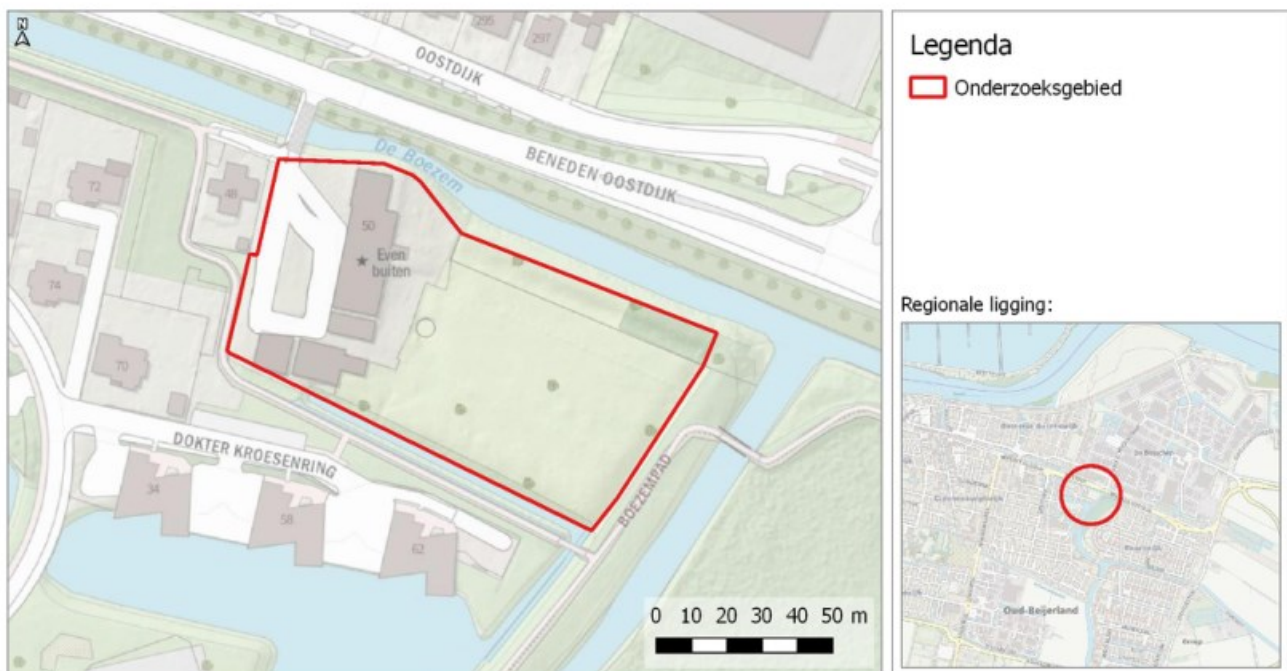
- Zijn er huismussen, gierzwaluwen, vleermuizen of steenmarters aanwezig in het plangebied?
- Welke functie vervult het plangebied voor deze beschermde soorten?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Welke vervolgstappen dienen genomen te worden?

¹ [REDACTED] 2022. Quickscan ecologie. Oud-Beijerland, Beneden Oostdijk 50. Rapportcode: QS22018v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

3 Plangebied & ontwikkeling

3.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een perceel aan de Beneden Oostdijk 50 te Oud-Beijerland, gemeente Hoeksche Waard. Op het terrein bevindt zich een oude boerderij ("Even Buiten", een woonhuis met aangebouwde grote schuur) en enkele kleine opstallen. De boerderij was leegstaand, maar wordt sinds het voorjaar van 2022 tijdelijk bewoond door een familie uit Oekraïne. De boerderij is opgebouwd uit bakstenen en voorzien van een zadeldak met dakpannen. Het oostelijk deel van het terrein bestaat uit een weide met enkele fruitbomen, de weide wordt begraaasd door shetlandpony's. Aan de noordzijde van het terrein staan enkele notenbomen.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

3.2 Geplande ontwikkeling

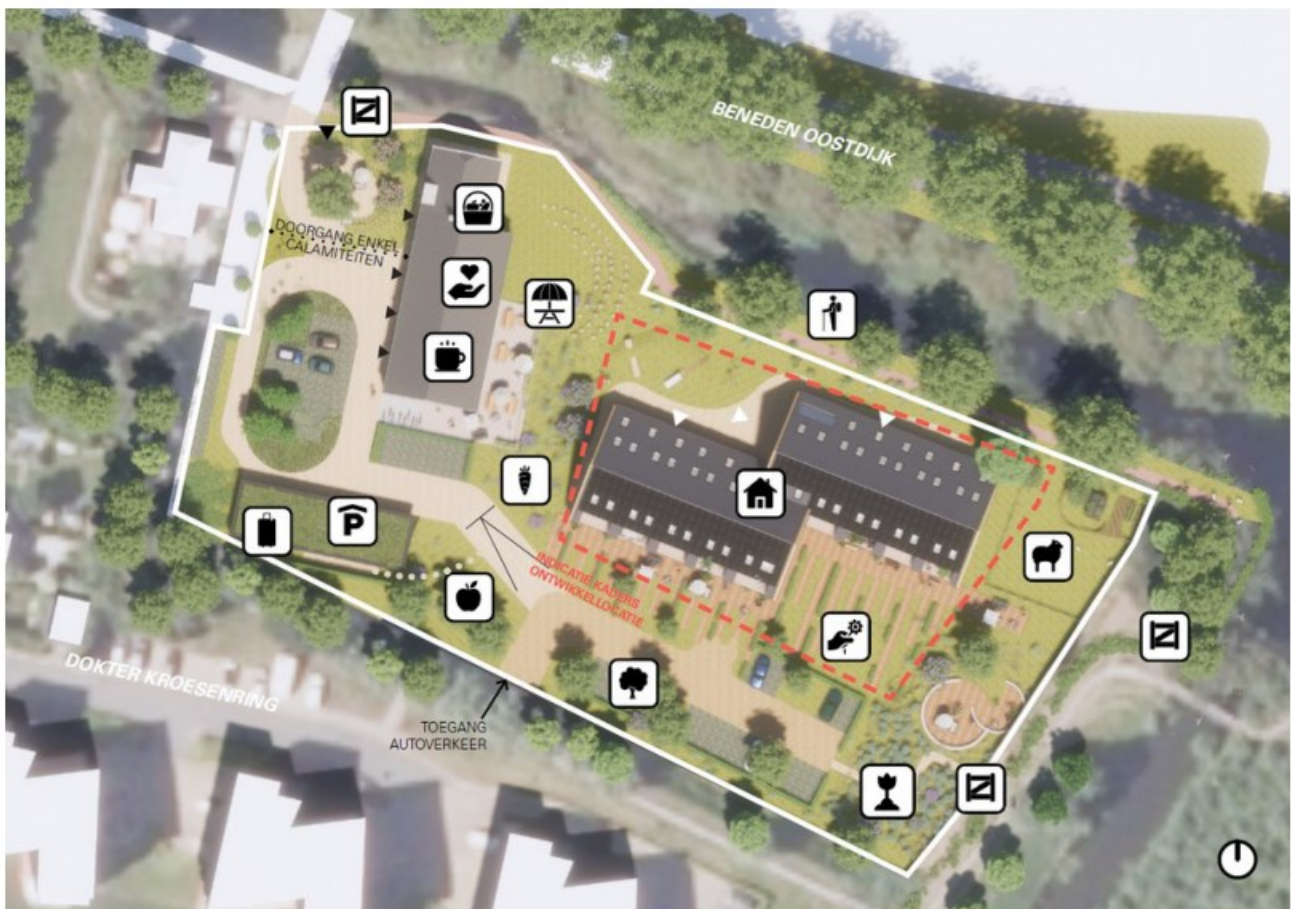
Het plangebied wordt heringericht als terrein met verschillende functies. De oude boerderij wordt volledig gerenoveerd en krijgt een woonfunctie voor anders begaafden. In het gebouw komen woonruimtes, gezamenlijke voorzieningen en een theehuis/landwinkel. In het oostelijk deel van het plangebied worden 19 beneden-bovenwoningen gebouwd voor zowel senioren als starters, ten behoeve van deze woningen zullen enkele fruitbomen worden gekapt. Het doel is dat het terrein ook een maatschappelijke functie krijgt voor de omgeving. Naast het theehuis wordt er mogelijk ook een moestuin of pluktuin gerealiseerd, tevens zullen er op een deel van het terrein hobbydieren zoals schapen gehouden worden. Hiernaast wordt er een wandelpad op het terrein aangelegd zodat er een wandelroute op het terrein ontstaat van de dijk naar het Boezempad. Uitgangspunten van de ontwikkeling is dat deze landschappelijk wordt ingepast, met aandacht voor duurzaamheid en biodiversiteit. Het plangebied zal aan de zuidzijde worden ontsloten via de Dokter Kroesenring.

3.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie is de oude boerderij volledig gerenoveerd en heeft dit gebouw een woonfunctie voor anders begaafden. In het oostelijke deel van het plangebied bevinden zich 19 beneden-bovenwoningen. Het overige deel van het terrein is ingericht met parkeergelegenheid, een terras, een pluktuin, een dierenweide en andere landschappelijke elementen (bomen, haagstructuren).

3.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

Afbeelding 2: Impressie van de toekomstige inrichting van het terrein. Bron: RoosRos Architecten

4 Onderzoeksopzet

4.1 Methodiek

Het gehele onderzoek is uitgevoerd conform de condities en methodiek van de meest actuele kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen². Alle betrokken onderzoekers voldoen aan de definitie van deskundig ecooloog zoals bepaald door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland³. Ten aanzien van huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen zijn de volgende onderzoeksrondes uitgevoerd.

Veldbezoek	Type	Datum	Tijd begin	Tijd eind	Temp (°C)	Wind	Bewolking	Neerslag	Onderzoekers
1	HMO	13-4-22	10:00	12:00	13-15	ZW2	3/8	geen	[redacted]
2	HMO	11-5-22	8:40	10:40	13-17	W3	3/8	geen	[redacted]
3	GZO & VMO	7-6-22	20:30	0:00	17-15	ZW1	4/8	geen	[redacted] &
4	GZO	21-6-22	20:30	22:40	17-15	N2	1/8	geen	[redacted]
5	GZO & VMO	5-7-22	20:30	0:10	17-13	N2	1/8	geen	[redacted] &
6	VMO	12-7-22	3:32	5:38	15	0	1/8	geen	[redacted] &
7	VMO	15-08-22	22:00	0:00	21-20	N1	5/8	geen	[redacted]
8	VMO	21-9-22	22:33	0:33	10-9	0	1/8	geen	[redacted]

Tabel 1: Overzicht veldbezoeken en weersomstandigheden. HMO= huismusonderzoek, GZO= Gierzwaluwonderzoek, VMO= Vleermuisonderzoek.

Voor- of na afloop van verschillende veldbezoeken heeft er tevens sporenonderzoek plaatsgevonden, hierbij is ook de bebouwing in pandig geïnspecteerd. Ook zijn in de periode voorjaar-zomer twee cameravallen geplaatst. Deze extra onderzoeksinspanning was specifiek gericht op de steenmarter en de gewone grootoorvleermuis en wordt nader toegelicht in het Hfst. 4.2.

4.2 Toelichting

Huismusonderzoek: Middels twee ochtendbezoeken, onder goede weersomstandigheden in de periode 1 april – 15 mei, zijn de huismussen in en om het plangebied geïnventariseerd. Er is gebruik gemaakt van een 10x42 verrekijker, de huismussen zijn zowel op zicht als op gehoor geïnventariseerd.

Gierzwaluwonderzoek: Middels 3 avondbezoeken in de periode 1 juni – 15 juli zijn gierzwaluwen in en om het plangebied geïnventariseerd. Er is gebruik gemaakt van een 10x42 verrekijker, de gierzwaluwen zijn zowel op zicht als op gehoor geïnventariseerd. De

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Netwerk Groene Bureaus. Vleermuisprotocol 2021

³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

onderzoeksrondes zijn ca. 1,5 uur voor zonsondergang gestart (zonsondergang vond plaats rond 22:00) en gierzwaluwen werden geteld tot een half uur of maximaal 45 minuten na zonsondergang.

Vleermuisonderzoek: Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door te voet het plangebied en omgeving te doorkruisen, regelmatig is er op strategische plekken met goed overzicht gepost. Naast het waarnemen van vleermuizen met de batdetector en warmtebeeldcamera is er ook gezocht naar sporen van vleermuizen, zoals keuteltjes langs geveldelen. Er is gebruik gemaakt van de volgende onderzoeksmaterialen/technieken:

- Batdetector: Pettersson D240x & Elekon Batlogger M2
- Warmtebeeldcamera: Pulsar Helion 2 XP50 Pro
- Zaklamp: Fenix FD40 zaklamp (focusseerbaar, 1000 lumen)
- Geluidsanalyse: Time-expansion opnames van de D240x zijn indien nodig opgenomen met een H1 geluidsrecorder en geanalyseerd m.b.v. de software Batexplorer.

Voor voldoende overzicht zijn drie vleermuis voorjaarsrondes (bezoek 3, 5 en 6) met 2 personen uitgevoerd. Door de verschillende onderzoeksrondes te spreiden qua data is de kans op het waarnemen van verschillende verblijfplaatsen sterk vergroot, met name kraamkolonies dwergvleermuizen kunnen namelijk zeer frequent verhuizen gedurende het kraamseizoen. Alsmede is er bij veldbezoek 4 – officieel alleen een gierzwaluwronde – na zonsondergang ook gebruik gemaakt van een batdetector en gewacht tot dat de vleermuizen in de omgeving van het plangebied actief waren.

In het najaar waren de onderzoeken voornamelijk gericht op aanwezigheid van baltsgedrag van dwergvleermuizen, wat kan duiden op de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Dit baltsgedrag is gedurende langere tijd in de nacht waarneembaar, dit is niet specifiek gebonden aan een tijdstip van in- of uitvliegen in de schemering. Hierdoor voldeed in het najaar één persoon om het plangebied voldoende te overzien ten aanzien van vleermuizen.

Ten aanzien van de gewone grootoorvleermuis geldt dat deze zeer lastig waarneembaar is met de batdetector, ook is de soort moeilijk zichtbaar doordat grootoorvleermuizen overwegend -in en uitvliegen als het erg donker is. Zowel de kleine schuurtjes als de grote zolderruimte van de boerderij waren echter toegankelijk en volledig inspecteerbaar van binnenuit. De beste aanpak was daarom – in dit geval – om in aanvulling op het reguliere nachtelijke vleermuisonderzoek ook overdag diverse inpandige gebouwinspecties uit te voeren. Naast het waarnemen van slapende grootoorvleermuizen is het overdag ook gemakkelijker om sporen van grootoorvleermuizen aan te treffen (zoals keutels en afgebeten nachtvlindervleugels, zie afb. 5). Deze inspecties hebben plaatsgevonden op 11 mei, 7 juni, 5 juli en 4 oktober 2022.

Steenmarteronderzoek: Ten aanzien van de steenmarter is op twee locaties een cameraval geplaatst: in de grote boerenschuur en in één van de kleinere bijgebouwtjes. De camera's waren gericht op voor steenmarter interessante rommelhoekjes en mogelijke looproutes. De cameravallen zijn geplaatst op 11 mei, en ze zijn op 5 juli weer weggehaald. Tussentijds zijn de camera's eenmaal gecontroleerd en zijn de geheugenkaartjes, batterijen en lokstof ververst. Als lokstof werd gebruik gemaakt van een blikje sardientjes en een commerciële marterlokstof. Deze gehele periode zijn de camera's actief geweest, er was op geen moment sprake van lege batterijen of volle geheugenkaartjes.

Net als bij de grootoorvleermuizen is ten aanzien van de steenmarter ook gezocht naar sporen in of om de bebouwing, dit vond plaats op 11 mei, 7 juni, 5 juli en 4 oktober 2022. Er is hierbij gezocht naar uitwerpselen, prooiresten, haar en prenten (bijvoorbeeld in stoffige hoekjes of bij modderpaadjes).

Afbeelding 3: Binnenzijde van één van de schuurtjes.

Afbeelding 4: Deze gevelbeplating was aan de onderzijde afgedicht met een houtprofiel. De schuurtjes in het plangebied zijn niet geschikt voor dwergvleermuizen, er zijn geen geschikte wegkruipruimtes of nisjes. Grootoorvleermuizen kunnen daarentegen ook in relatief open binnenruimtes verblijven.

Afbeelding 5: Ter illustratie (foto niet gemaakt in plangebied): Soms is aanwezigheid van grootoorvleermuizen zeer duidelijk. Onder slaap- en eetplaatsen zijn grote hoeveelheden keutels & afgebeten nachtvindervleugels te vinden.

5 Resultaten

5.1 Huismusonderzoek

In het plangebied zijn geen nesten van de huismus aanwezig. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Het plangebied vervult daarom ook geen functie voor huismussen als leefgebied. Er zijn vooral algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied zoals: koolmees, pimpelmees, boomkruiper, winterkoning, halsbandparkiet, ekster, groenling, houtduif, Turkse tortel en tjiftjaf.

5.2 Gierzwaluwonderzoek

In het plangebied zijn enkel af en toe hoog overvliegende gierzwaluwen waargenomen. In het plangebied zijn geen broedende gierzwaluwen aanwezig. Verder ten noorden van het plangebied, ten noorden van de Oostdijk, zijn wel laagvliegende en roepende gierzwaluwen waargenomen. Gezien de afstand tot het plangebied zijn deze mogelijke broedgevallen niet in kaart gebracht, het plangebied vervult geen functie voor deze vogels.

5.3 Vleermuisonderzoek

In en om het plangebied zijn 6 soorten vleermuizen waargenomen. Hieronder worden de waarnemingen per soort (in volgorde van abundantie) beknopt beschreven:

- **Gewone dwergvleermuis**

De meeste gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen langs de bomenlaan ten noorden van het plangebied (tussen watergang en dijk). Later in de nacht werd er af en toe een diffuus overvliegende, of kort foeragerende, gewone dwergvleermuis waargenomen in en om het plangebied. In het plangebied werd geen verblijfplaatsindicatief gedrag of baltsgedrag waargenomen. Buiten het plangebied zijn er wel twee paarterritoria aangetroffen van de gewone dwergvleermuis (zie Afb. 7).

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis werd sporadisch overvliegend waargenomen. Het plangebied vervult geen functie voor deze soort. Er zijn wel diverse roepende (baltsroep) en aanzwermende ruige dwergvleermuizen waargenomen ten zuiden van het plangebied: Aan de zuidzijde van appartementencomplexen van de Dokter Kroesenring die grenzen aan een waterpartij. Omdat de primaire onderzoeksinspanning uitging naar de bebouwing binnen het plangebied zijn deze verblijfplaatsen niet exact in kaart gebracht.

- **Laatvlieger**

Tijdens het eerste avondbezoek op 7 juni werden er – relatief vroeg in de avond – diverse foeragerende laatvliegers waargenomen. Deze laatvliegers leken afkomstig vanuit bebouwing op 100 – 200 m ten westen van het plangebied, maar het was niet mogelijk een exacte verblijfslocatie te achterhalen (de focus van het onderzoek lag immers op de bebouwing binnen het plangebied). Tijdens de andere onderzoeksrondes is een dergelijke activiteit van laatvliegers niet meer waargenomen, slechts een enkele keer werden er foeragerende of overvliegende laatvliegers waargenomen tijdens deze rondes. Geen van de laatvliegers vertoonde binding met bebouwing in het plangebied.

- **Watervleermuis**

Tijdens verschillende onderzoeksrondes werden 1 tot 2 foeragerende watervleermuizen waargenomen boven de waterpartij ten zuiden van de Dokter Kroesenring. In het plangebied of de directe omgeving hiervan zijn nooit watervleermuizen waargenomen.

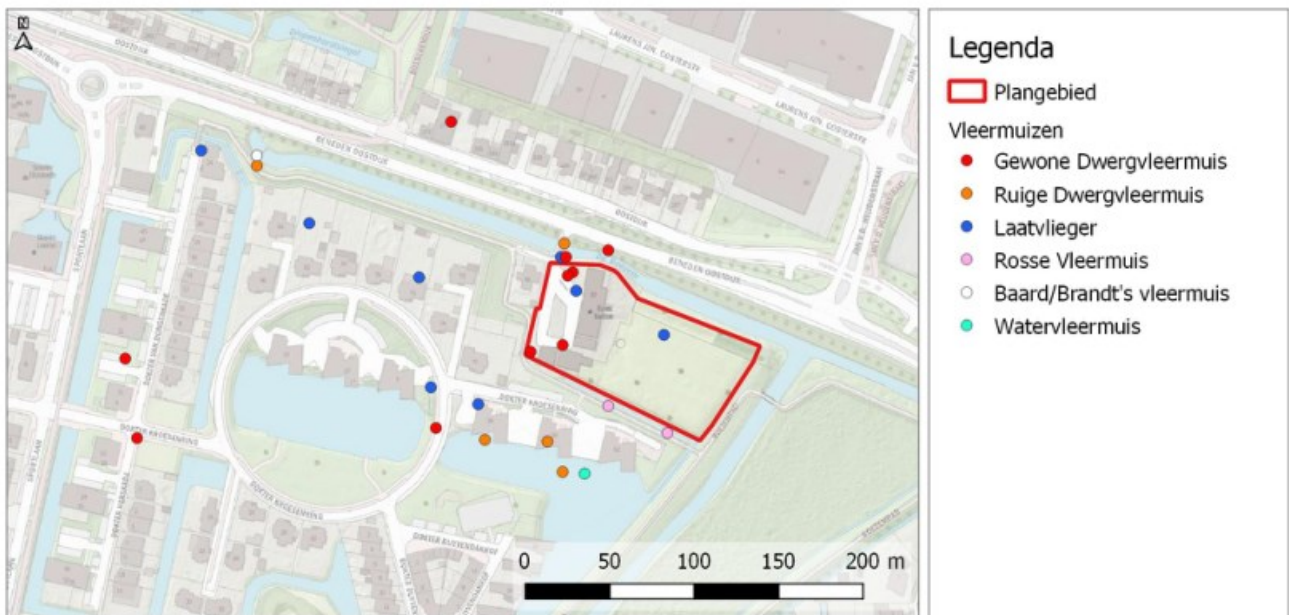
- **Rosse vleermuis**

Incidenteel werd er een hoog overvliegende rosse vleermuis gedetecteerd. Geen van de dieren vertoonde binding met het plangebied of de directe omgeving.

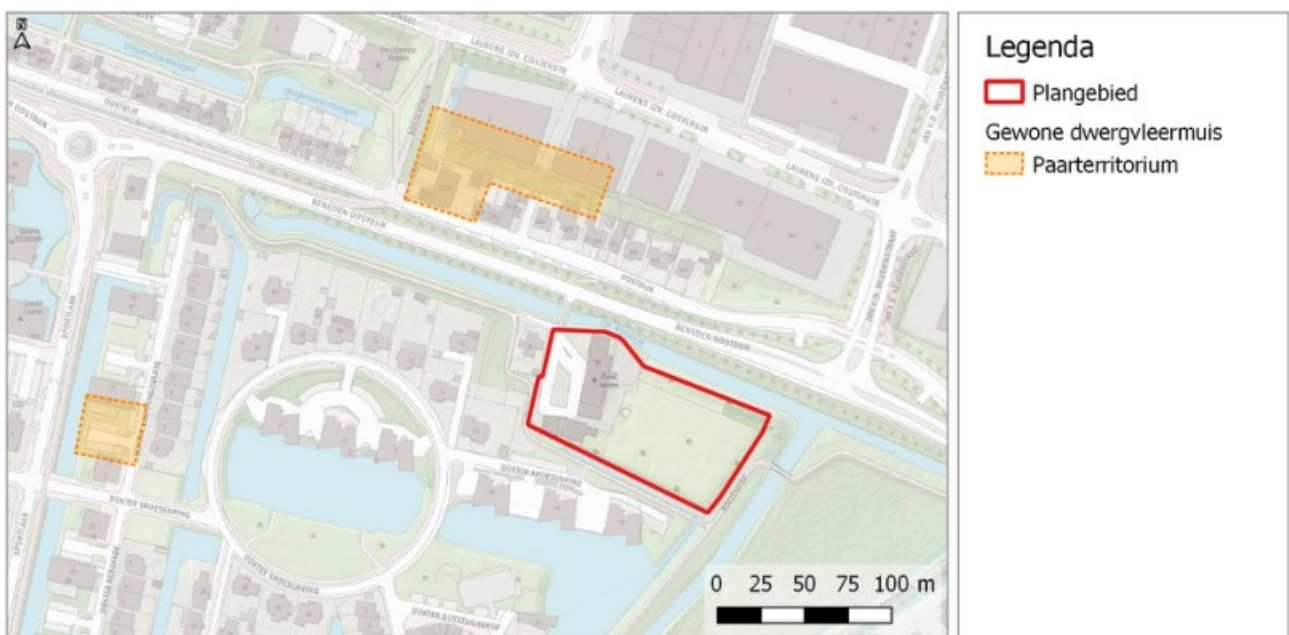
- **Baard/Brandt's vleermuis**

Eenmaal is er op ca. 200 m ten westen van het plangebied een baard/brandt's vleermuis gedetecteerd. Dit is bevestigd na analyse van de geluidsopname. Een onderscheid op soortniveau is op basis van dit sonogram niet mogelijk, maar gezien het bekende verspreidingsgebied is de baardvleermuis het meest waarschijnlijk.

Het sporenonderzoek en de gebouwinspecties gericht op grootovrveermuizen hebben geen resultaat opgeleverd. Op basis van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat er in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn van vleermuizen in het plangebied, tevens vervult het plangebied geen essentiële functie als vliegroute of foerageergebied.

Afbeelding 6: Waarnemingen van vleermuizen in en om het plangebied.

Afbeelding 7: Paarterritoria van de gewone dwergvleermuis rondom het plangebied.

5.4 Steenmarteronderzoek

Zowel het sporenonderzoek, de gebouwinspecties als de camerabeelden hebben geen steenmarters aangetoond. Op basis hiervan wordt deze soort als afwezig beschouwd in het plangebied. De cameravallen hebben enkel algemene zoogdieren vastgelegd zoals de egel, algemene muizensoorten en vooral: de huiskat.

Afbeelding 8: Een egel snuffelt bij de marter lokstof.

Afbeelding 9: Drie verschillende huiskatten die zijn waargenomen in dezelfde schuur.

5.5 Overige waarnemingen

Aan de straatzijde van de oude boerderijwoning waren tijdens het quickscanbezoek vogeluitwerpselen waargenomen onder de uitstekende dakspanten van het dakoverstek. Deze bevonden zich niet op geschikte nestplaatsen voor gebouwbroedende vogels en het vermoeden was dat dit slaapplekken betreft van vogels als boomkruipers of pimpelmezen. Tijdens iedere vleermuis onderzoeksrondte zijn deze plekken gecontroleerd met de warmtebeeldcamera. Er werden geen slapende vogels aangetroffen, waaruit opgemaakt mag worden dat deze slaapplekken niet meer, of in ieder geval niet in de onderzoeksperiode in gebruik zijn. Mogelijk slapen hier in de winterperiode wel vogels, dergelijke slaapplekken zijn echter niet wettelijk beschermd en vogels hebben veel alternatieven (vrijwel ieder huis met een dakoverstek volstaat).

Tijdens het onderzoek is er enkele malen een buizerd waargenomen in het plangebied of in de bomen aan de noordzijde van het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn er geen nesten van deze buizerd aangetroffen (deze zijn jaarrond beschermd). Wel behoort het plangebied tot functioneel leefgebied van deze soort. In de omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief leefgebied voorhanden (landelijk poldergebied en grienden). Het plangebied heeft geen essentiële functie voor deze soort.

Afbeelding 10: Buizerd op 11 mei 2022, op een schuurtje in het plangebied.

6 Effectbeoordeling

6.1 Huismussen

Het plangebied vervult geen functie voor de huismus. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort.

6.2 Gierzwaluw

Het plangebied vervult geen functie voor de gierzwaluw. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort.

6.3 Vleermuizen

Het plangebied vervult geen essentiële functie voor vleermuizen. Verblijfplaatsen of andere functies (vliegroute of essentieel foerageergebied) zijn niet aanwezig binnen de begrenzing van het plangebied.

Verblijfplaatsen die in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen blijven behouden en worden niet in functionaliteit aangetast. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

6.4 Steenmarter

De steenmarter is niet aanwezig in het plangebied. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van steenmarter.

7 Conclusie & aanbevelingen

7.1 Conclusies

De geplande ontwikkeling leidt niet tot negatief effect op beschermde natuurwaarden. Een ontheffing voor de Wet natuurbescherming is daarom niet nodig. De werkzaamheden hebben groen licht. Standaard maatregelen uit de quickscan in het kader van de Zorgplicht en algemene broedvogels blijven echter onverminderd van kracht:

- Het plangebied blijft geschikt als nesthabitat voor algemene broedvogels. Een nest van bijvoorbeeld een winterkoning in een nisje in een schuur, of een broedende Turkse tortel in een fruitboom is nooit uitgesloten. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.

7.2 Aanbevelingen

De in de quickscan (Hfst. 8.2) genoemde natuurinclusieve maatregelen blijven van harte aanbevolen. Dit betrof maatregelen zoals inbouw neststenen voor huismussen, en de aanplant van diverse soorten inheems groen. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht, maar kunnen positief bijdragen aan een gezonde groene leefomgeving en een verhoging van de lokale biodiversiteit. Breur Ecologie & Onderzoek kan u desgewenst adviseren in het verder uitwerken van deze maatregelen.

Bronvermelding

█ 2022. Quicksan ecologie. Oud-Beijerland, Beneden Oostdijk 50. Rapportcode: QS22018v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2021

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Overig:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>

Bijlage I

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) per beschermingscategorie.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.